

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

24 AVRIL 1973

PROPOSITION DE RESOLUTION

créant une Commission internationale permanente
de l'Environnement.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'Europe occidentale n'a pas de politique de l'environnement. Régulièrement, il se tient bien des conférences internationales au cours desquelles des résolutions, vœux, conseils ou propositions de tous ordres sont formulés concernant la protection de l'environnement. Mais on se borne toujours à des paroles. Les actes suivent rarement. L'environnement ne connaît cependant pas les frontières. Et ceci vaut certainement pour la Belgique. L'eau du bassin de la Meuse peut être polluée en France, ce qui a pour conséquence que l'eau du bassin de l'Escaut est polluée à son tour. La Belgique pollue l'eau de la Meuse et de l'Escaut, avec toutes les conséquences qui en découlent pour les Pays-Bas. Les vents du sud-ouest étant dominants dans notre pays, l'air peut être pollué aux Pays-Bas par les industries installées en territoire belge le long de la frontière belgo-hollandaise.

C'est pour cette raison que nous préférons une collaboration étroite et durable entre la Belgique et ses voisins. Il faut créer une commission permanente qui examinerait tous les problèmes de l'environnement dans les régions frontières et émettrait un avis à ce sujet à l'intention des gouvernements intéressés. Nous avons déjà avancé cette idée lorsqu'il fut question d'installer une raffinerie de pétrole à Lanaye, à la frontière de la Belgique et du Limbourg hollandais. Les Pays-Bas craignent avec raison que la création d'une telle entreprise juste au sud de la frontière ne puisse causer la pollution de l'atmosphère au-dessus de leur territoire. Dans une question parlementaire de juin 1972, nous avons demandé au Premier Ministre de l'époque, M. Eyskens, si une concertation ne s'imposait pas dans le cadre du Benelux. Nous nous en référons à cet égard à la création de Progil et au projet de Lanaye.

M. Eyskens ne s'est pas rallié à cette proposition, estimant que «l'existence d'une politique commune Benelux ne postule pas que les trois pays partenaires doivent s'identifier absolument en matière d'approbation ou de rejet de projets industriels.»

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

24 APRIL 1973

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

tot oprichting van een Permanente Inter-
nationale Commissie voor het Leefmilieu.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Inzake leefmilieu bestaat er geen West-Europees beleid. Wel worden regelmatig internationale conferenties gehouden waarin allerlei resoluties, wensen, raadgevingen en voorstellen naar voren gebracht worden met het oog op de bescherming van het leefmilieu. Het blijft echter steeds bij woorden. Het komt zelden tot daden. Nochtans is het leefmilieu niet aan grenzen gebonden. Dit is beslist het geval voor België. In Frankrijk kan het water van het bekken van de Maas besmet worden met het gevolg dat het water van het bekken van de Schelde op zijn beurt wordt verontreinigd. België besmet het water van de Maas en van de Schelde, met al de gevolgen vandien voor Nederland. Vermits ons land overheerst wordt door zuidwestenwinden kan Nederland geteisterd worden door luchtverontreiniging die verwekt wordt door nijverheden welke op Belgisch grondgebied gevestigd zijn langs de Belgisch-Nederlandse grens.

Daarom geven wij de voorkeur aan een nauwe en blijvende samenwerking tussen België en zijn buurlanden. Een permanente commissie moet worden opgericht die alle problemen inzake leefmilieu in de grensgebieden zou onderzoeken en hierover advies zou uitbrengen aan de betrokken regeringen. Wij hebben dit idee reeds naar voren gebracht toen er sprake was van de oprichting van een petroleum-raffinaderij te Ternaaien aan de Belgisch-Nederlands-Limburgse grens. Nederland vreest terecht dat de oprichting van een dergelijke inrichting [uist bezuiden de grens, een luchtverontreiniging op haar grondgebied zou kunnen veroorzaken. In een parlementaire vraag van juni 1972 vroegen wij aan de toenmalige Eerste Minister, de heer Eyskens of in het kader van Benelux geen overleg noodzakelijk was. We verwezen terzake naar de oprichting van Progil en het project Ternaaien.

De heer Eyskens ging op dit voorstel niet in, want hij meende dat «het bestaan van een gerneenschappelijke Beneluxpolitiek niet vooropstelt dat de drie Lid-Scaten zich volledig moeten gelijkschakelen op het gebied van aanvaarding of weigering van industriële projecten, »

Cette réponse démontre nettement qu'il n'y a pas question de se concerter, ni d'adopter une ligne de conduite commune.

C'est pourquoi la Belgique et ses voisins se doivent de créer une commission permanente. Celle-ci devra compter un nombre égal de techniciens de chaque pays. Sa mission consistera à émettre des avis sur chaque question qui pourrait avoir une incidence sur l'environnement dans deux pays au moins. Une suite doit être réservée à chaque demande d'enquête et d'avis émanant d'un des pays membres. Il conviendrait que les avis émis soient impératifs, faute de quoi chaque pays agira comme il l'entend et le chaos persistera.

Quelques exemples montreront la nécessité de cette coopération.

- Les eaux de la Meuse assurent, pour une bonne part, l'approvisionnement de notre pays en eau potable (tant par des eaux souterraines que par des eaux de surface). Il n'existe pas de convention entre la Belgique et la France en vue de la protection des eaux de la Meuse (si ce n'est un accord relatif à la centrale nucléaire de Chooz, dans la zone frontière, accord qui prévoit que les eaux de la Meuse ne peuvent être polluées par des déchets radioactifs et ne peuvent être utilisées qu'à des fins de refroidissement).

- Le bassin de l'Escaut est gravement pollué par la région industrielle du nord de la France, de sorte que les cours d'eau de ce bassin sont fort souillés, à l'endroit où ils franchissent la frontière, avec tous les inconvénients que cela comporte pour nos populations.

- Le canal Gand-Terneuzen subit en Belgique une pollution injustifiable, si bien que les Pays-Bas se heurtent à un problème d'eaux extrêmement contaminées.

- Les eaux de l'Escaut maritime sont polluées au point de ne plus contenir d'oxygène et de transformer cette voie d'eau en un égout à ciel ouvert, aux eaux stagnantes et nauséabondes. Bien que les Pays-Bas exigent depuis le début de l'année passée que la Belgique prenne les mesures requises pour remédier à cette situation et qu'ils aient lié leur revendication à l'autorisation de rectifier le coude de l'Escaut à Bath, aucune disposition n'a été prise au cours de l'année écoulée en vue d'améliorer les eaux de l'Escaut.

- Après qu'Amsterdam eut refusé l'implantation de Progil, cette entreprise s'installe à Kallø, à proximité d'Anvers. Aucun compte n'a été tenu de l'objection supplémentaire formulée par Anvers selon laquelle les produits extrêmement dangereux fabriqués par Progil ne pourraient être transportés par le nouveau tunnel d'Anvers.

- Enfin, nous nous référons aux objections sérieuses que les Pays-Bas ont élevées en matière de pollution de l'atmosphère contre l'installation d'une raffinerie de pétrole à la frontière belgo-néerlandaise.

PROPOSITION DE RESOLUTION

Article unique.

La Chambre des Représentants demande au Gouvernement de conclure avec les pays voisins, c'est-à-dire la France, le Grand-Duché de Luxembourg, la République fédérale

[Il] dit autwoord lijkt duidelijk, dat er geen sprake is van een gemeenschappelijke overleg en het volgen van een gezamenlijk beleid.

De Voorzitter mocht een permanente commissie worden opgericht met de buurlanden van België. Deze commissie mocht even veel leden uit de betrokken landen reiten. Haar taak bestond erin advies uit te brengen over elke aanleg die een invloed kan hebben op het leefmilieu van minstens twee landen. Elk verzoek tot onderzoek en advies uirgaande van een der Lid-Staten mocht beantwoord worden. De uitgebrachte adviezen zouden bindend moeten zijn, zo niet door elk land toch wat het wil en blijft, de chaos besaan.

Enkele voorbeelden onderstrepen de noodzakelijkheid van de hier voorgestelde samenwerking.

- Het water van de Maas staat in voor een groot gedeelte van de drinkwatervoorziening van ons land (zowel via oppervlakte- als via grondwater). België heeft met Frankrijk een overeenkomst om het Maaswater te beveiligen (renzi) een overeenkomst over de nucleaire centrale te Chooz, nabij de grens, waarin bepaald wordt dat het water van de Maas niet mag verontreinigd worden door radioactieve afval en slechts als koelwater mag gebruikt worden).

- Het Scheldebekken wordt door het industriegebied van Noord-Frankrijk ernstig verontreinigd, zodat de waterlopen van dit bekken, bij het overschreden van de grens, ten zeerste verontreinigd zijn, met al de gevolgen vandien voor onze bevolking.

- Het kanaal Gent-Terneuzen wordt in België op een zodanig onverantwoorde wijze verontreinigd, dat Nederland met een probleem van uiterst besmet water wordt geconfronteerd.

- Het water van de Zeeschelde is dermate verontreinigd dat het geen zuurstof meer bevat en veranderd is in een open, dode, stinkende riool. Niettegenstaande Nederland sinds begin van verleden jaar eist dat België de nodige maatregelen zou treffen om dit te verhelpen en deze eis gekoppeld heeft aan de toelating om de Scheldebocht van Bath recht te trekken, werd in het voorbije jaar geen enkele maatregel getroffen om het Scheldewater te verbeteren.

- Nadat Amsterdam de oprichting van Progil heeft geweigerd, wordt hetzelfde bedrijf te Kallø nabij Antwerpen opgericht. Met het bijkomend door Antwerpen gemaakt bezwaar, dat de uiterst gevaarlijke producten door Progil gefabriceerd, niet door de nieuwe tunnel te Antwerpen zouden mogen vervoerd worden, wordt zelfs geen rekening gehouden.

- Tenslotte verwijzen we naar de ernstige bezwaren die inzake luchtverontreiniging van Nederlandse zijde werden gemaakt, tegen de oprichting van een petroleumraffinerij aan de Belgisch-Nederlandse grens.

K. POMA.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Enig artikel.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers, verzoekt de Regering een overeenkomst af te sluiten met de buurlanden, te weten Frankrijk, het Groothertogdom Luxemburg, de

d'Allemagne et les Pays-Bas, une convention en vue de la création d'une Commission permanente chargée d'étudier tous les problèmes de l'environnement et de la pollution en général.

Cette Commission fera rapport aux gouvernements des parties contractantes.

3 avril 1973.

Bondsrepubliek Duitsland en Nederland, met het hoog op de oprichting van een permanente Commissie belast met het onderzoek van alle problemen in verband met het leefmilieu en de verontreiniging in het algemeen,

Die Commissie zal verslag uitbrengen aan de Regeringen van de verdragsluitende partijen.

3 april 1973.

K. POMA,
E. FLAMAND.